

Tiszta levegőt receptre: a légszennyezés gyermekekre gyakorolt hatása

- ▶ A WHO egy friss tanulmánya rámutat a légszennyezésnek a gyermekek egészségére és életben maradására gyakorolt hatásaira.
- ▶ Az alacsony születési súly, az idegrendszeri fejlődési zavar és a krónikus tüdőbetegség mind megtalálhatóak a légszennyezés kockázatai között.
- ▶ Az egészségügyi szakemberektől elvárható lenne, hogy hangsúlyosabban figyelmeztessenek a légszennyezés veszélyére, és ellenintézkedéseket is javasoljanak.

Julia Gorman
gyakornok

Marie-Noël Bruné Drisse
szakértő

Department of Public Health, Environment and Social Determinants of Health, World Health Organization, Geneva, Switzerland

Bár a légszennyezés, mint az egészség egyik fő környezeti veszélyforrása, egyre több figyelmet kap, egy vonatkozása mégis gyakran elsikkad: a gyermekek egészségére, sőt életben maradási esélyire gyakorolt különösen káros és pusztító hatása. A világ összes gyermekeinek 93 %-a a WHO által közzétett irányadó normát meghaladó légszennyezettességű környezetben él. (WHO, 2018a). 2016-ban csaknem 600.000 15 év alatti gyermek halt meg a háztartási és a kültéri légszennyezés együttes hatásai miatt. (WHO, 2018b; megjelenés előtt)

A WHO 2018-as, **'Tiszta levegőt receptre: a légszennyezés gyermekekre gyakorolt hatása'** című publikációja összefoglalja a légszennyezés és a gyermekek egészségkárosodása közötti összefüggéseket vizsgáló kutatásokat. A beszámoló rámutat azon lehetséges intézkedések sorára, amelyeket a kormányok, a helyi közösségek, illetve a különféle szektorokban működő vállalkozások tehetnek a légszennyezettesség ártalmainak csökkentéséért.

Egyre egyértelműbbé válik a gyermekek egészségének romlása és a légszennyezés közti kapcsolat. A kutatások összefüggést mutattak ki az erősen szennyezett környezetben élő várandós nők száma, és a koraszülöttek, alulfejlett újszülöttek, illetve a halvaszületések száma között. További kutatások szerint a csecsemőhalandóság, az idegrendszeri fejlődési zavarok, a gyermekkori daganatos betegségek (különösen a leukémia) fokozott kockázata, a gyermekkori asztma súlyosbodása, illetve más súlyos légzőszervi betegségek kialakulása és a légszennyezettesség mértéke között is összefüggések mutathatók ki.

Komoly bizonyíték van arra is, hogy a levegő szennyezettsége jelentősen növeli a légúti fertőzések, köztük a tüdőgyulladás és TBC kockázatát is. 2016-ban az alacsony- és közepes jövedelmű országokban az 5 év alatti gyermekek akut légúti fertőzéseinek több mint 50 %-át a háztartásokban a főzés során keletkezett káros anyagok belégzése és a légszennyezettesség együttes hatása okozta.

A légszennyezettesség életre szólóan hajlamosabbá teszi a gyerekeket a különféle krónikus betegségekre. Tudományosan elismert tény, hogy

a levegő szennyezettsége erősen növeli a krónikus szív- és érrendszeri, illetve felnőttkorban a tüdőbetegségek iránti fogékonyságot. A tüdő nem megfelelő fejlődése és csökkent teljesítménye okozza a súlyos krónikus légúti betegségek mintegy felét.

Mindezek fényében kijelenthető, hogy kisgyermekkorban, sőt, még születés előtt a legfontosabb a gyermekek egészségébe való befektetés, mivel ebben a korban reagálnak a legérzékenyebben a környezeti hatásokra. A korai életkorban megtett minden intézkedés óriási javulást hozhat majd felnőttkorban. A kutatások szerint minden, gyerekkori légszennyezettségi ártalom elleni intézkedés csökkentheti a későbbi krónikus betegségek kialakulását, és ezáltal hozzájárulhat az egészségügyi költségek csökkentéséhez.

Az érintett egészségügyi szakemberek alapvető szerepet játszhatnak a gyermekek légszennyezettségi ártalmainak csökkentésében. Abban az egyedülálló helyzetben vannak ugyanis, hogy megbízható információforrásként

„A kiadvány a légszennyezésnek való kitettség és a gyermekek egészségre gyakorolt káros hatás közötti összefüggéseket foglalja össze.”

javaslatokat tehetnek a döntéshozóknak, illetve tájékoztathatják kollégáikat a légszennyezés veszélyeiről. Tények és bizonyítékok szükségesek ahhoz, hogy az érintett döntéshozók és helyi közösségek végre szembenézzenek a valósággal, és elköteleződjenek a légszennyezettség csökkentése mellett.

→ A cikk a következő linken olvasható earlychildhoodmatters.online/2019-28

MEGJEGYZÉS

A cikket Peter D. Sly professzor (WHO Collaborating Centre for Children's Health and Environment, University of Queensland, Australia) értékelte. A cikkben megfogalmazott nézetek kizárólag a szerzőik – a WHO belső munkatársai – véleményét tükrözik, és nem egyeznek feltétlenül a WHO döntéseivel, irányvonalával vagy a szervezet által képviselt nézetekkel.

SZAKIRODALOM

- Hwang, S.S., Kang, S., Lee, J.Y., Lee, J.S., Kim, H.J., Han, S.K. et al. (2014). Impact of outdoor air pollution on the incidence of tuberculosis in Seoul metropolitan area, South Korea. *Korean Journal Internal Medicine* 29: 183–90, doi: 10.3904/kjim.2014.29.2.183.
- Kassebaum, N.J., Arora, M., Barber, R.M., Bhutta, Z.A., Brown, J., Carter, A. et al. (2016). Global, regional, and national disability-adjusted life-years (DALYs) for 315 diseases and injuries and healthy life expectancy (HALE), 1990–2015: a systematic analysis for the Global Burden of Disease study 2015. *The Lancet* 388(10053): 1603–58, doi: 10.1016/S0140-6736(16)31460-X.
- Perera, F.P. (2017). Multiple threats to child health from fossil fuel combustion: impacts of air pollution and climate change. *Environmental Health Perspectives* 125(2): 141–8, doi: 10.1289/EHP299.
- Sly, P.D. and Bush, A. (2016). From the cradle to the grave: the early-life origins of chronic obstructive pulmonary disease. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine* 193(1): 1-13, doi: 10.1164/rccm.201509-1801ED.
- World Health Organization. (2018a). *Air Pollution and Child Health: Prescribing clean air*. Geneva: World Health Organization. Available at: <http://apps.who.int/iris/handle/10665/275545> (accessed November 2018).
- World Health Organization. (2018b). *Burden of Disease from the Joint Effects of Household and Ambient Air Pollution for 2016*. Geneva: World Health Organization. Available at: <http://www.who.int/airpollution/data/cities/en/> (accessed November 2018).
- World Health Organization. (In press). *Ambient Air Pollution: A global assessment of exposure and burden of disease* (2nd edition). Geneva: World Health Organization.